

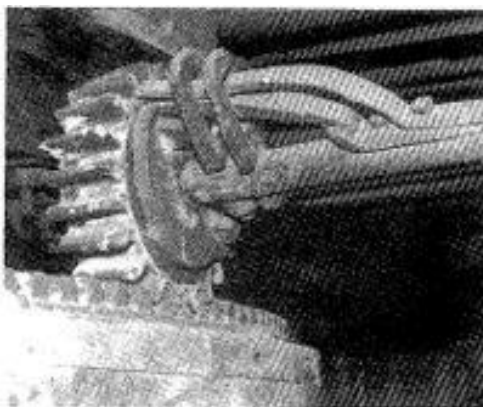
Den gamla "Vandringen" vid "Lingses"

En av Hilles få kvarvarande hästvandringer för drivning av tröskverk finns i uthus-byggnaden hos Eva Röstberg och Christer Nyström på Milbostigen i Varva, och det är den vandringens historia jag ska försöka berätta här.

I början på 1890-talet ägde min farfar Johan Olov Vedin och hans svåger Johan Olov Ling de gemensamma åbyggnaderna på deras respektive fastigheter Hwarfwa 2 sub 2 och 6 sub 2. Gårdsplatsen där byggnaderna var belägna låg strax norr om nuvarande Arentvägen där den svänger söderut.

Vid "Laga skiftet" som då övergick Hille och Varva byar blev svågerna beordrade att utflytta till nya gårdsplatser efter Stigen som Milbostigen hette på den tiden, Ling fick sin gårdsplats bestämd till nuvarande Milbostigen 21 där Eva och Christer nu bor. Den gården kom att kallas "Lingses". Min farfar fick flytta lite mera på sidan om vägen, men de båda gårdarna kom att ligga inom synhåll för varandra. Min farfars blev sedermera mitt föräldrahem. I förteckningen över de byggnader som de båda ägarna blev beordrade att flytta omnämns bl. a. följande: "Trösklada af resvirke under förfallet spåntak, 7,5 meter lång, 6 meter bred, i försvarligt skick, vandring utanför och invid byggnaden undertak".

Det kan väl anses som sannolikt att det är den vandringen som än idag finns i behåll hos Eva och Christer. Båda svågerna byggde sig nästan exakt likadana uthus och terrängen där de byggde dem var också relativt likartad. Byggnaderna, en stor del av farfars uthus är bortriven, ligger i nord-sydlig riktning med södra änden över en sluttning ut mot åkermarken. I den änden inrättades de speciella tröskutrymmen som på den tiden kallades "Maskin".

Kraftöverföringen
Foto: Bodin

Namnet kom av att där fanns ett stationärt tröskverk eller som det också kallades, tröskmaskin. Ling grävde ut i den sluttningen så att det under "maskin" blev plats för vandringshjulet samt utrymme för de två hästar som drog det runt.

Det fanns ju bara en vandring att flytta, och den föll tydligen på Lings lott, och därför måste min farfar anskaffa en ny, och för den tiden modern sådan.

Den fanns kvar på sin plats på baksidan av uthuset till mitten på 1940-talet, den var av gjutjärn och måttet var cirka 8 x 8 dm, och låg nedgrävd i marken med en grov bom tvärs över, i vilken hästarna var kopplade.

När vi då vet, genom min farfars köp av vandring, hur en modern vandring såg ut i mitten på 1890-talet, är det väl mycket troligt att vandringen hos Eva och Christer är just den som omnämndes i förteckningen över byggnaderna som ut flyttades.

Den synes inte troligt att man nytillverkade den vid den tidpunkten, utan den har nog en hel del år ytterligare att lägga till sin ålder än de 104 som nu gått sedan flytten. Det är en del detaljer som idag fattas på den bl. a. bommarna som hästarnas skaklar var kopplade till, men det viktigaste, det stora hjulet med kuggkransen är kvar på sin ursprungliga plats. OW.

"Vandringen" Foto: Bodin

[Hillebygden, Nr. 2, 1999]